

prima instanță: D. Chistol
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru
instanța de recurs: V. Doagă, A. Cobăneanu, I. Bejenaru
N. Craiu, T. Chișca-Doneva

dosarul nr. 3rh-85/17

ÎNCHEIERE

6 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de Mereuță Chirill, reprezentat de avocatul Pavlov Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mereuță Chirill împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017, prin care a fost admis recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 27 aprilie 2016, și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 23 noiembrie 2015, Mereuță Chirill a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale al RM cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 21 martie 2014 s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni (în continuare - CTAS Căușeni) privind stabilirea pensiei în condiții avantajoase conform Listei nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 (în continuare - Lista nr. 1).

Ca dovadă a stagiului de muncă în condiții nocive și grele conform Listei nr. 1, a prezentat carnetul de muncă cu înscrierea despre perioada de lucru efectuat în condiții

nocive de la data de 11 ianuarie 1983 pînă la 01 septembrie 1992 în calitate de galvanizator (traducerea în limba rusă: оцинковщик) la întreprinderea „Каушанское АО по производству и монтажу металлических конструкций „Металик”.

Însă, prin răspunsul din 26 martie 2014 pârâtul a refuzat să-i stabilească pensia în condiții avantajoase pe motiv că stagiul său de muncă în condiții nocive și foarte grele constituie doar 9 ani și 7 luni.

Susține că în scopul suplinirii stagiului necesar în condiții nocive și foarte grele, respectând legislația, în perioada de 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015, a activat în calitate de electrosudor la sudarea manuală, electrică prin încălzire la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL, funcție care de asemenea se încadrează în Lista nr. 1, Capitolul XI, pct. 5 și oferă salariatului dreptul deplin la pensia pentru limita de vîrstă în condiții avantajoase.

Astfel, la data de 26 martie 2015, s-a adresat repetat către CTAS Căușeni solicitând recalcularea pensiei pentru limita de vîrstă în condiții avantajoase, însă pârâtul în mod verbal a refuzat recalcularea pensiei invocând că funcția de electrosudor nu se include în Lista nr. 1.

Relatează reclamantul că tot la data de 26 martie 2015, s-a adresat cu petiția nr. M-611/15 către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și cu petiția nr. M- 1406/15 către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

La petiția adresată Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Familiei nu a primit nici un răspuns, iar prin răspunsul nr. M-611/15-M-683/15 din 30 aprilie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în temeiul copiei carnetului de muncă și fără a solicita careva documente, certificate confirmative a caracterului funcției și lucrărilor executate, a condițiilor de muncă și a sarcinilor speciale, a refuzat recalcularea pensiei pe motiv că funcția în care a activat în perioada 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015 la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL nu este prevăzută în Lista nr.1.

Reiterează reclamantul că la data de 14 mai 2015, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu o altă cerere, înregistrată cu nr. M- 896/15, și prezentând argumentările și actele ce confirmă că funcția de electrosudor la sudarea manuală, electrică prin încălzire se regăsește în Lista nr. 1, și anume în Capitolul XI „Prelucrarea metalelor, pct.5 Alte profesii la prelucrarea metalelor, 1110400a-19906 electrosudori la sudarea manuală (sudori la sudarea electrică și cu gaze) la sudarea electrică prin încălzire” a solicitat reexaminarea dosarului cu analizarea tuturor actelor confirmative.

Ca urmare, la data de 18 mai 2015, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica a efectuat controlul locului de muncă și a documentelor la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL în rezultatul căruia a fost întocmit Actul de verificare a documentelor, însă care în opinia dânsului a fost întocmit sub influență și nu conține date și informații reale.

Indică reclamantul că întrucât conducătorul întreprinderii a refuzat să semneze Actul de verificare, reprezentantul CTAS Botanica, specialist principal Pirojoc Mariana a modificat Actul întocmit, în care este menționat că sarcinile de muncă indicate în Fișa postului corespund activității de muncă menționate în adeverința nr. 2 din 18 mai 2015, eliberată de către „Olioteh-Exim” SRL, însă mențiunea precum că „Analizând extrasul de cont al dlui Mereuță Chirill pe parcursul perioadei de activitate

în SRL „Olioteh-Exim” are activitate paralelă în Liceul Teoretic „Ion Creangă” Căușeni a rămas fără modificări, fapt ce confirmă existența unui conflict de interese, deoarece la verificarea documentelor din cadrul SRL „Olioteh-Exim” au fost examinate și alte acte, informații ce nu se atribuie întreprinderii respective.

Ulterior, în temeiul constatărilor din Actul de verificare a documentelor din 18 mai 2015, CNAS i-a expediat răspunsul nr. M-896/15, aud-68-96/15 din 19 iunie 2015 prin care a refuzat recalcularea pensiei, invocând că în urma controlului efectuat nu a fost confirmat stagiul special în condiții de muncă foarte nocive și foarte grele de cel puțin 10 ani.

Mai indică reclamantul că nefiindu-i clar motivul refuzului, a contactat telefonic executorul deciziei CNAS, care însă i-a comunicat că temei de refuz a servit faptul că a activat concomitent și în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” Căușeni.

Sușține că în dosarul prezentat spre examinare se conțineau copiile tabelului de pontaj în care sunt indicate 20 ore/lună, certificatul eliberat de către conducerea liceului, în care este menționat că cele 5 ore de cerc pe săptămână erau desfășurate în zilele de sâmbătă, fapt confirmat ulterior și prin copiile registrului școlar, unde sunt scrise orele deja executate, iar după concretizarea acestor momente reprezentanții CTAS Căușeni, cât și a CNAS i-au solicitat să aștepte ceva timp pentru a concretiza anumite momente.

Comunică că la 04 septembrie 2015, în urma repetatelor adresări telefonice CTAS Botanica a eliberat un nou Act de verificare a documentelor, specificând cine are dreptul la pensia pentru limita de vârstă în condiții avantajoase și anume care sudori, făcându-se referire la funcția ce este inclusă în Capitolul XXIII, Profesii generale din Lista nr. 1, la care dânsul nu pretinde, iar în temeiul acestui Act CNAS a refuzat recalcularea pensiei.

Menționează Mereuță Chirill că a depus o nouă petiție cu nr. M-3375/15 din 10 septembrie 2015, către Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, anexând și copia Actului de verificare din 04 septembrie 2015, la care nu a primit nici un răspuns scris, iar în mod verbal i s-a comunicat să depună o nouă cerere către CNAS.

Astfel, la 14 septembrie 2015, s-a adresat repetat către CNAS cu petiția înregistrată cu nr. 1484/15 și prezentând adeverința nr. 2 din 18 mai 2015, eliberată de întreprinderea în care se indică perioada lucrată, funcția deținută, condițiile etc, tabelul de pontaj, sarcinile de lucru, conturile de plată, cotizările sociale și care în opinia sa confirma stagiul pretins, a solicitat repetat calcularea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Drept urmare la 01 octombrie 2015, CTAS Botanica a eliberat un nou Act de verificare a documentelor în care a specificat documentele supuse verificării și informația conținută, iar în temeiul acestuia a fost emisă decizia de refuz nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 prin care a fost respinsă solicitarea cu privire la recalcularea pensiei, pe motiv că actele prezentate nu confirmă stagiul pretins.

Sușține reclamantul că în decizia de refuz a fost menționat că „Pentru control nu a fost prezentat nici un document cu privire la caracterul lucrărilor efectuate (sarcini de lucru, forma T-2)”, deși aceste acte au fost anexate deja repetat la fiecare Act de verificare.

Totodată, susține că concluziile CTAS Botanica indicate în decizia de refuz contravin și celor menționate în Actul de verificare din 18 mai 2015, în care a fost specificat că: „Conform fișei postului sarcinile de muncă corespund activității de muncă menționate în adeverința anexată”, circumstanțe care în opinia sa atestă repetat conflictul de interese.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 1 alin. (2), 14 alin. (2), 16 alin. (2), 17 alin. (1) lit. b) și 25 alin. (3), (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, și art. 41 alin. (3) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Solicită Mereuță Chirill a considera neîntemeiat refuzul CNAS a RM nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, a obliga CNAS a RM să-i calculeze pensia pentru limită de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea unei decizii în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie, repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, fiind recunoscut ca neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a RM să-i calculeze lui Mereuță Chirill pensia pentru limita de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea deciziei în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, admis apelul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesele lui Mereuță Chirill, casată hotărârea primei instanțe în partea în care cerințele au fost respinse și emisă o nouă hotărâre în această parte prin care cerințele au fost admise parțial, fiind încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM în beneficiul lui Mereuță Chirill suma de 1 500 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută.

La data de 27 martie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017 a fost admis recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

La 11 septembrie 2017 Mereuță Chirill, reprezentat de avocatul Pavlov Victor a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că decizia instanței de recurs urmează a fi retractată în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, în virtutea faptului că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale pricinii care nu

au fost și nu au putut fi cunoscute anterior, după emiterea deciziei, și anume că potrivit copiilor catalogului pentru perioada septembrie 2014 – mai 2015 Mereuță Chirill a activat în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” Căușeni prin cumul, câte 5 ore pe săptămână.

În acest context menționează că în luna octombrie 2014 a avut 22 zile lucrătoare (10 ore lucrate), luna noiembrie 2014 – 20 zile lucrătoare (20 ore lucrate), luna decembrie 2014 – 22 zile lucrătoare (15 ore lucrate), luna ianuarie 2015 – 19 zile lucrătoare (15 ore lucrate), luna februarie 2015 – 20 zile lucrătoare (20 ore lucrate), luna martie 2015 – 22 zile lucrătoare (20 ore lucrate).

Astfel, indică faptul că Mereuță Chirill a activat potrivit ordinului câte 5 ore de cerc pe săptămână care erau efectuate sâmbătă.

Susține că nu-i poate fi imputabil faptul că CNAS nu a făcut înscrierile corespunzătoare în tabele, or dânsul nu are obligația de a îndeplini actele respective.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Mereuță Chirill, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat că potrivit copiilor catalogului pentru perioada septembrie 2014 – mai 2015 a activat în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” Căușeni prin cumul, câte 5 ore pe săptămână.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire copiile catalogului pentru perioada septembrie 2014 – mai 2015 (f. d. 195 – 198), copia contractului individual de muncă nr. 197 (f. d. 198), copia actului de verificare a documentelor (f. d. 200), copia fișei personale nr. 1/10-14 și a tabelului de pontaj (f. d. 202 – 207).

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță

pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Mereuță Chirill, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or revizuentul invocând faptul că copiile catalogului pentru perioada septembrie 2014 – mai 2015 atestă faptul că a activat în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” Căușeni prin cumul, câte 5 ore pe săptămână, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale pricinii, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu i-au fost cunoscute aceste date, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Or, după cum rezultă la materialele dosarului au fost anexate pe parcursul examinării cauzei și există copiile prezentate de către revizuent la cererea sa de revizuire, și anume copiile catalogului (f. d. 70 – 74).

Astfel, se denotă cu certitudine faptul că revizuentul Mereuță Chiril a cunoscut aceste circumstanțe de la începutul examinării prezentei cauze civile.

În circumstanțele relevate se constată că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b) CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea încheierii.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Mereuță Chirill în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrjurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Mereuță Chirill, reprezentat de avocatul Pavlov Victor, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Mereuță Chirill, reprezentat de avocatul Pavlov Victor, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mereuță Chirill împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva